

SZEGEDI HIRADÓ.

61-ik szám.

Szombaton, augusztus 3-án 1861.

Harmadik évfolyam.

Megjelenik:

Hetenként kétszer, szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztői lakás:

Buzatér, Sziráky-ház, első emelet.

Kiadóhivatal:

Burger Zsigmond könyvkereskedése.

Előfizetési feltételek.

Vidékre postán és Szegeden bázhozfordással: Egész évre 8 frt, — félévre 4 frt, — évnegyedre 2 frt osztr. ért.

Helyben elvitelve a kiadó-hivatalból: Egész évre 6 frt, — félévre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Egyes szám ára 8 ujkr.

Hirdetések:

Az öthasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 7 ujkr kétszerinél 6 ujkr., többszörinél 5 ujkr. Bélyegdíj minden egyes beigtatásért 30 ujkr. A nyilttérben a háromhasábos petitsor igtatási díja 20 ujkr.

Az előfizetési pénzek és hirdetmények Burger Zsigmond könyvkereskedéséhez címezendők.

Rendkívüli közgyűlés Szegeden július 31-én.

A képviselőtestületnek ezen közgyűlésre rendkívülleg történt egybehívására azon körülmény, miszerint a kebelbeli mézárások a júliusi közgyűlés által megállapított ár mellett még azon közgyűlés folytán beadott kérelmükben a husnak 18 kréti kimérését a lefolyt hó 15-én túl teljesíteni magukat képteleneknek nyilvánították, s ezen kijelentéseket a városi tanácsnál megújítván, csupán érelyes polgármesterünknek lehete köszönni, hogy a közönség a lefolyt hó végeig marhahussal 18 kr ár mellett ellátatott, szolgáltatván alkalmat, annak legfőbb tárgyát a husárszabás képezte. A tartott két rendbeli próbavágás eredménye, mely szerint a legszigorubb számtétel mellett is a hus fontjának ára 20 kron felül rugott, a mézárós testületnek világos károsodás miatti aggodalmát igazolván, tekintetbe véve a szomszéd megyék- és városokban ez idő szerinti árakat, augusztus hónapra a marhahus fontonkénti ára 20 krra lön határozva, küldetvén ki egyszersmind egy bizottmány az e részben 1848—9-ik évben folyamatba tett tárgyalások fonalán, tekintettel a helyi viszonyokra, tervet dolgozni ki, vajjon mikép volna az általános szabad husvágás városunkban akép életbe léptethető, hogy a közönség elegendő élvezhető huskészletről minden időben biztosítva legyen?

Végét érte volna itt a tanácskozás; azonban elnök polgármester előterjeszté különös fontosságánál fogva azon helytartótanácsi intézményt, melyet a hadseregi parancsnokság megkeresése folytán a várban börtönül használt néhány helyiségnek, melyek börtönökké történt átalakításához 1858-ik évben a város 2000 pfrttal járult, mielőbbi kiüritését s a várparancsnokságnak rendelkezése alá leendő átengedését kívánja. Tekintettel arra, hogy a székepitelt alsó — évekkel ezelőtt börtönül használt osztálya hivatalos szobákká alakítatván át, a városnak a fegyencek elhelyezésére alkalmas helye nincs, s oly helyiség, hol a fegyencek biztosan elhelyeztethetnének, ezuttal sem kapható, sem építhető nem volna: a m. kir. helytartótanáchoz a fegyenceknek addig is, míg más helyiség kapható leendő vagy építhetnének, a várbeli kazamátékban tarthatása végett felírás határozatott.

Végre az elnökhöz rókusi lelkész, Szűcs Antal ur ismert ügyének mibenléte iránt intézett kérdésre, hivatalos tudósítás hiányában, kielégítőleg nem adhatott felelet következtében nevezett lelkész urnak a városi tárból nyert fizetése élvezetétől felfüggesztése tekintetében tett indítvány tárgyalása augusztus hó 6-án tartandó rendes közgyűlésre használtatván, a gyűlés feloszlott.

A „Times“ véleménye helyzetünkről.

A „Times“ pesti levelezője írja: Fölösleges mondani, hogy a kedélyek nagyon izgatottak; ez Magyarország sorsának ily nevezetes forduló pontjánál nem is lehet másképp; de az izgalom nem olyan, hogy az rendhőborításra és veszélyes nyilatkozványokra vezessen; össze van kötve a gondolatok józanságával és a föltétel állhatatosságával. Azt halljuk, hogy Bécsben tetemes ingerültség és nyugtalanság uralkodik; Pesten, nevezetesen az országgyűlésben tökéletes nyugalom van. Az eseményeket csöndes magatartással, rendíthetlenség elhatá-

rozással várják. Vay és társai hazafisága — kiket az országban a legnagyobb conservatíveknek tekintenek, amennyiben mindent megtesznek, hogy Pest és Bécs közt az egyetértést helyreállítsák: — a nemzetet elhatározásaiban megszilárdította. Ha e férfiak Schmerling követeléseit nem fogadják el, nem egyéb oka lehet, minthogy ily engedékenységet honárulásnak tekintenek. Lemondásukat a leg-tökéletesebb bizonyossággal tekintik Ausztria kívánatainak igazságtalan voltára nézve. Nemcsak a szélsők, hanem a mérsékelték is örülni látszanak a dolgok fordulatainak, mert, mint mondják, Európa végre meg fog győződni, hogy nem Magyarország, de Ausztria áll folyvást útjában a békés kiegyenlítésnek.

Ha a császár a Bécsben összegyűlt conservatív és loyális magyarok terve szerint tett volna, nem pedig az osztrák miniszterek szerint, ugy nem valószínűtlen, hogy rövid időn Pestre jöhetett volna, s szíves fogadtatásra és törvényes alakukormányzásra talált volna. De nyakasságának mi lesz a dolgok mai állásában természetes következtetése? Minden párt biztosítási alapján ismétlem azon hitemet, hogy forradalom nem lesz, de azért valóban sötét helyzetnek nézhetünk eléje. A magyar országgyűlést vagy erőszakkal feloszlatják, vagy ez magát elnapolja s osztrák ideiglenes következik, mely kétségkívül nagyon szigorú lesz s nagy gázolást és confusiot okozhat. Azon nagyon csekély rokonszenv, mely a tömegek közt eddig is létezett, végkép elvész, az Ausztriávali békés kiegyenlítésel való kilátással együtt; a kibékülés nehezebb lesz, mint valaha. Az udvari kancellária előterjesztvényei, melyeket, ha a bécsi kormány elfogadott és lektildött volna, itt többé-kevésbé elfogadhatóknak látszottak volna, nemsokára szóba sem jöhetnek az Ausztria és Magyarország közti kiegyezkedés alapjaul. Ausztria nehézségei tetemesen gyarapodnak; pénzügyi és egyéb állapota pedig kettős sietséggel sülyed az oly soká tartóztatott kétségbeesett irányban.

A „Siècle“ a magyar ügyről.

Ha egyfelől Magyarország méltán hányja az európai sajtó szemére a hallgatást, melylyel csaknem általánosan mellözte ügyeit a közelebbi tizenkét évi megalázó rabszolgaság alatt, másrészt be kell vallania, hogy mióta törvényeit és szabadságát kezdé visszakérni, e tényt ugy üdvözlé az egész sajtó, mint az igazság új diadalát, a szabadság új ünnepeit. Ezóta minden nyelvű és színezett lap nagyon részvevő figyelemmel kíséri e kérdés fejledezését, mely szoros kapcsolatban állván más politikai kérdésekkel (az ausztriai birodalom egységével, az olasz egységgel és keleti kérdéssel), európai kérdéssé vált.

Amit a magyarok követelnek, oly igazságos, annyira megegyezik azzal, amit népjognak nevezünk s amit valaha a történet és természet megszentestett, ha nem is lelkesedéssel, de melegen védik ügyét azok is, kik nincsenek valami különös sympathiával e nemzet iránt, csupán mert az igazság ügye. Természetes; mert ha vannak, kik tagadják a népek abbeli jogait, hogy maguk intézzék sorsukat, maguknak is el kell ismerniök a magyar ügy szentségét, mert az általuk hirdettet legitimitáson alapszik.

Egy évvel ezelőtt egy legitimista családból származott hölgygyel találkoztunk, ki épen magyarul tanult. Tréfásan kérdeztük: „S ön legitimistának létre forradalmi nép nyelvét tanulja?“ „Csak az, — felelt a hölgy. — Épen a legitimistánál fogva szeretem e nemzetet. Gyűlölöm az olaszt, ki az idő szentesítette uralkodói jogot forgatja fel, egészen más a magyar nép. Épen ő védi a legitimitást, s a kormány áll a forradalom terén.“

Ime, még akik a természeti jogot tagadják is, mennyire méltányolják Magyarországnak függetlensége visszanyerésére irányzott törekvéseit!

És épen ez teszi előttünk annyival megfoghatatlanabbá azon ros akaratot, melyet Weiss J. J. elárul, valahányszor a „Journal d. Débats“ban a magyar kérdéstről szól. Nem vizsgáljuk az indokokat, miért oly szerelmes a tisztelt író a bécsi Reichsrathba, csak azt kérjük, minek bántja a magyar országgyűlést. Mi okból itél el egy százados intézményt egy ma született intézmény kedvéért, mely már csak annál fogva sem állhat fenn, mert a birodalom fele ellenszenvvel van iránta? Mi okból tetszik neki jobban a körülmények hatalma által kiesikart alkotmány, mint az, mely ama kezdetleges institutiók természetes kifolyása, melyeket a magyarok azóta mindig élveznek, mióta helyet foglalnak az európai nemzetek sorában.

Tán azt mondja Weiss ur, hogy szereti a magyar alkotmányt; csak hogy Magyarország alárendelt fontosságú ország, s szabadsága hatása szűk körre lenne szorítva, míg Ausztria alkotmányossága idővs befolyást gyakorolna az egész európai államrendszerre.

Akkor azt kérjük tőle: Ausztria-e az vagy Magyarország, mely századok óta törekszik elhínteni a politikai szabadság eszméit a körülte fekvő országokban? Ausztriától tanulták-e vagy Magyarországtól a szászok, a románok, a horvátok a szabadságot szeretni? Hát a dunai fejedelemségekben az osztrák eszmék gerjesztették-e föl a lelkesedést szikráját a függetlenség mellett? De, hogy oly messze ne menjünk érveket keresni, azt kérjük Weiss urtól: ki tette magát Ausztriát is ugyszólván alkotmányossá, ha nem Magyarország? Nem az a másodrendű ország gyakorolt-e idővs befolyást arra a nagy osztrák monarchiára? Hát a nyugati civilizatio ki által van jobban képviselve Európa ezen keleti részében, Ausztria által-e vagy Magyarország által?

Nagyon lekötöleznék bennünket Weiss ur, ha szíves lenne idézni azon osztrák egyéniségek neveit, akiket szembe lehetne állítani Magyarországnak egy Kossuthjával, Telekivel, Deákjaival, Eötvöseivel, Petőfiével, Jókaijaival. Nem kerülné semmi nagy fáradságunkba a történelemből megmutatnunk, hogy politikai, vallási, valamint az irodalmi téren mindig Magyarország képviselte a haladást, s mindig Ausztria volt az, mely amant minden lehető eszközzel akadályozni iparkodott, ha nem tudnók, hogy Weiss ur sokkal jártasabb a népek történetében, semhogy ezt nem tudná.

Bizonyára mi egyetértünk Weiss urral abban, hogy az európai rendszerre nézve nagy nyereség lenne, ha Ausztria az alkotmányosság zászlaját őszintén ki akarná tűzni, ámdé miféle oka van Weiss urnak, hogy ebben annyira higgyen? Alkotmányossá válik-e valaki mátol holnapig?... Nem veszi észre inkább, hogy az osztrák kormány azért folyamodik a szabadságokhoz, hogy megölje a szabadságot?

Ha valaki fáradságot vesz magának komolyan szemügyre venni ezen kormány eljárását, nem lát benne semmi újat. Főhajtása mindig az marad, ami három század óta volt, hogy lerontsa a magyar alkotmányt, csupán a gyógymódot változtatta. Miután az allopathiának Metternich, Schwarzenberg és Bach által sugallt minden orvosságait kimerítette minden siker nélkül, Ausztria most már a homöopathiához folyamodik, mely, amint ön tudja, azon elvre van alapítva, hogy: Similia similibus curantur. Ezért állott elő tizennyolc apró alkotmánynyal, mint megannyi hasonszenvi labdaccesal, hogy sz. István ama régi alkotmányát megölje.

Azonban Weiss ur nem éri be azzal, hogy Magyarországgal csak azon lapban bánjon kiméletlenül, mely kezében van; még a többi lapokat is arra akarja kényszeríteni, hogy példáját kövessék. Ezért esik egész keserűséggel a „Morning Post“ angol lapnak, mely egyik újabb cikkében nem fél kijelenteni azon véleményét, hogy a magyarok megsemmisíténék multjokat és jövőjüket, ha a bécsi Reichsrathba bemennének. Miután az érdemes író nem képes semmivel ellene mondani ezen ítélet

erejének, azon kérdéssel fordul az angol laphoz, vajjon Anglia beérné-e pusztá personalis unióval Skótszágot és Irlandot illetőleg.

Nem tudjuk, mit felelt vagy fog felelni a „M. Post“ ezen kérdésre; részünkről csak annyit jegyzünk meg, hogy Weiss ur ugyancsak rossz helyen kereste a példát. A különbség a két monarchia közt egyszerűen abban áll: hogy Anglia real-unióban él azon országokkal, melyekre ő a világ legszabadelvűbb és legszilárdabb alkotmányának áldásait árasztja; míg Ausztria a magyarokkal hasonlót úgy akar létrehozni, hogy elvegye tőlük alkotmányukat, mely az 1848-ki módosításokkal vettek Angliával azért, hogy egy árnyékalkotmányt toljon rájuk, mely addig fog tartani, míg azon körülmények tartanak, melyek előidéztek.

De föltéve, ha Weiss ur hasonlítása tökéletes volna is, vajjon ok volna-e ez arra, hogy a magyarok ahoz alkalmazkodjanak? Ez éppen olyan, mintha azt kívánná valaki, hogy a poseni lengyelek ölessék magukat, mivel a varsói lengyeleket ölette az orosz kormány.

Kérjük Weiss urat, legyen kissé igazságosabb oly nép iránt, mely ellenségei szuronyai elé nem szegez egyebet igaz jogánál. Vagy ha e pontban nem akar engedni, hagyja meg legalább más lapoknak azon szerencsét, hogy egy igazságos és szent ügyet igazságosan védelmezzenek.

Észrevétel a tiszai hid ügyében. 1)

Kétségbevonhatlan, hogy Szeged kiváló érdekében áll az álló hid mielőbbi felállítása; azonban szem elől nem tévesztendék az ily nagyszerű mű felállításával járó tömérdek költséget, nem lehet azon csudálkozni, ha a tárgy megérlelődése nem halad oly sebesen, mint talán egynémelyikünk obajtja.²⁾ Ma még nem érkezett meg az idő a hidépítésre; hadd fejlődjenek a pesti dolgok tisztára, ha az alkotmányos élet dicső napja föllegtelen fog derengni fejünk fölött, s ha elzsibbasztott és megdermesztett hazai erők új és friss rügyeket hajtand, és előmenetelünk elé léktözhető akadályok többé nem fognak hengerített; igen, akkor majd Isten segítségével önerőnkkel is talán képesek leendünk városunk javára hidat emelni; csak mentve maradjunk a bécsi bankároktól; hisz jó a jó segedelem, de ha mindaz, ami van, nem sajátunk, hanem másoké, reánk nézve ez igen szomorú vigasztalás!³⁾

A hidhely lényeges kérdés városunk átalakítására nézve; s ha az alkotmányos térről le nem szorítottunk: várhatunk a vár elbontására is;⁴⁾ ha pedig őseink intézményeitől elesünk, akár lesz hid, akár nem, mi nem élni, hanem tengeni fogunk; a mi jólétünket az álló hid maga nem fogja megalapítani! Alkotmányos hatóságunk nem ejtette el a hidépítést, csak vár alkalmas időre.⁵⁾

Kereskedésünk virágoztatására szükséges a vár lebontása; mert tiszai kikötőnk csonka, szakgatott, s megvalljuk, hogy a hid miatt is ohajtjuk a vár lebontását; mert így Szeged legszebb helyére jutna a hid; különben a város üszhangzó alakja és a középeni összpontosítás dugába dőlend.

Miután pedig a hidépítés tökéletesedése sebesen halad előre, mi a városi volt elüljáróság

¹⁾ Minden eszmecsereknél, mely közérdekben fölmerül, szíves üdvözlői vagyunk; s így bár ez Észrevétel a tiszai hid ügyében nem várta be a felgött eszme bővebb kifejtését, nem tagadhattuk meg tőle, hogy lapjaink hasábjain neki illő helyet ne engedjünk, habár itt-ott saját nézeteinkkel kísérsni el nem mulasztathatjuk. Szerk.

²⁾ Az előbbi cikkben említett hidterv készítője, terve kivételére, ha jól tudjuk, 500,000 frtot számít; s mivel ismeri városi pénztárunk állapotát, bátorodik az egész vállalatot Szeged előnyére részvényekre alapítani, s pedig oly módon, hogy egy részvény 50 frt lenne, mely részvények Szegeden csak középszerű ügyszertet mellett is nagy részben elkelhetnének. Eként a bécsi tőzserház fölemelését csak azért tévé szükségesnek, ha Szeged birtokos lakosai saját előnyükről megfélekedve, szíves készséggel engednék át biztos hasznukat idegeneknek. E tőzserház kész lenne előre 100,000 frtnyi részvényt átvenni, hogy a munka megkezdése akadályokra ne találjon, s midőn ily készséges szolgálatot látnak idegenek részéről, maradhatunk-e közönbűsek a vállalat életrevalósága iránt, s nem látjuk-e nyíltan a hasznót, ha saját ügyünk iránt hidegek nem maradunk?! Szerk.

³⁾ Mi is egyetértünk a cikkirővel utósó kifejezésére nézve, legyen is minden, a mi nekünk van, sajátunk, de a magyar közmondásként: „szemesnek a világ, vaknak az alamizsna.“ S mi saját közmondásunkon nem okulunk; mert hogy csak egyet említsünk fel, a gőzmalom ügyét nem önzésből ejtettük-e el? Ha ekkor józanabb, belátozó polgártársainkra hallgatunk, s alakulunk, mint eddig nem tettük, társulatba, nincs az a Curanda et comp., mely képes orrunk elől a nyilvános hasznót elrabolni. Tehát csak egyesüljünk, s nem lesz okunk sem az izraelita vállalatok, sem idegenek befurakozásától tartanunk! Szerk.

⁴⁾ Igen nagyra becsljük cikkirő optimizmusát, de mi alig hiszszük, hogy legkedvezőbb körülményekben is egy évtized előtt lehet valami a vár lerontásából; mi pedig a hidhely lényeges kérdését illeti, a szükségességet mindenkor elébe tesszük a műtész mellékes követeléseinek, részint mert a hidnak tervezett helye nem oly előnyös sem költség-, sem helyre nézve, hogy maga mellett más tervet ne tűrjön, de még a non putarem közéjükhöz legio miatt is! Szerk.

⁵⁾ Az az alkalmas idő — égető kérdésnél — nagyon széles és bizonytalan határidő, majd annyit tesz: ad graecas calendas. Nem akarunk mi kétkedni alkotmányos hatóságunk ügyszertében, s éppen ezért említk fel a hidnak szunnyadozó ügyét, mert a jelen fahid maradványai még akkor is, ha az új hid készen lenne, föltötte jó szolgálatot tehetnének Tápiénál; hisz ily nagy város csak saját előnyét mozditja elő, ha a közlekedésnek minél több kényelmet nyújt. Szerk.

színe előtt bemutatott terveket nem ismerjük egészen célszerűeknek és ezért nem is ajánljuk.⁶⁾ Nagyobb és minden oldalról bővebb megfontolás kívántatik valamely hidtervnek elfogadására, mint a mennyi ez ügyre vonatkozólag a múlt időben történt.

A hidépítésre nézve egyébiránt megjegyezzük, hogy oly tervet fogadhatunk csak el, mely a szegedi vasuti hiddal, ha nem egészben is, de nagy részben a versenyt kiállja, és oly szakművészt ohajtunk, ki már hasonló munkát fel tud mutatni. Műkedvelők remeklése, tőzsérek vállalkozása után nem vágyakodunk; azért a nagyszerű hid építésével nyakra-főre sietni még most fölösleges; ne kapkodjunk, hanem tartsunk rendet dolgainkban.⁷⁾ Δ

Helybeli ujdonságok.

— Szeged város fogadalmi ünnepe — Vasas sz. Péter napja — f. hó 1-én a vallásos lakosság példás buzgóságával ment végbe ez idén is. A helybeli elemi osztályok összes növendékei számos buzgó hívek kíséretével körmenetben vonultak a fogadalmi helyre a Rókus-külvárosi egyházba, hol a dögmirigy megszüntére évszázad előtt fogadott napot a szokott épületes egyházi szertartásokkal ülé meg őseink kegyeletes fogadalma emlékeül az egyház híveivel együtt. Mint városi ünnep jeleül a tornyokból nemzeti zászlók lengettek, fönnen hirdetőn a nagy történelmi emlékü multban tett fogadalmi ünnep iránt városunk nemzeties érzelmét.

— F. hó 10-én az új-szegedi népkertben a helybeli honvédség-egylet bizottmánya táncestélyt rendez, melynek tisztá jövedelme az említett egylet segélyző alaptőkéje gyarapítására fog fordítottani. Reméljük, hogy a magasztos cél iránti tekintetből is lelkes szépeink minél számosabban tisztelendik meg ez élvezetes estélyt becses jelenléttel. Kedvezőtlen idő esetében utána következő hétfőn fog megtartatni a táncestély. Jegyek kaphatók: Burger Zsigmond, Schopper és Fischer, Aigner Károly, Lemle Miklós, Dáni Alajos, Kátay Ferenc, Wagner György, Till József, Kotlinszki Antal, Kotucs József, Alacs György és Bettelheim és társa uraknál.

— A régen tartó száraz hőség utcáink porát nemcsak folyóvá, sőt reptetővé tévé; ki friss lég eldeleto végett esteli órákban sétálni megy, az a portól terhelt lég miatt bizonyára nehéz kebellet térend vissza. Ily kellemetlen tudattal indultunk ki mi is esütörtökön pár pernyi esti sétára; de mily kellemesen lepöttünk meg, midőn a különben porfészek sétány föntait miként friss esőtől megöntözve találtuk. E rögtöni figyelemért az illető derék hatóságára bizonyára sokad magunkkal elismeréssel gondoltunk, mely szerdai szerény felszólalásunkat a közönség kényelmére oly gyorsan eredményhez vezeté.

— A július 27-ki számunkban közlött „Nyilt levél“ irójának felvilágosításul Vörös Esztertől egy levél érkezett szerkesztőségünkhez, melyben kijelenti említett asszonyság, hogy a „Nagyanya“ című könyvre gyűjtött összeget a nyilt levél irójának kész visszafizetni, vagy kívánsága szerint annak fejében az eddig megjelent vagy megjelenendő műveiből kárpótlást nyújtani. Lakása: papnövelde-utca 7. sz. 1-ső emelet.

—cs. A kisteleki kántorpróba m. hó 31-én, azaz szerdán ment végbe, mely alkalommal a Szeged-palánki prépost ő nsga s a felsővárosi fötisztelendő administrator ur az egyház részéről, — a város részéről pedig t. Szluha tanácsnok ur volt megbizva az ottani ft. plebánus ur s az összes lakosság által megszeretett legérdemesb egyén megválasztására. Reggeli 8 órai mise után kezdődött a versenyzés, röviden csak annyit mondok, hogy a versenyzők szép készütséget tanusítottak; de mégis az ő közül egy nyerte meg a köztetszést jó hangja előadása és jeles bizonyítványai miatt, a ki is közakarattal elválasztott. Az elválasztottnak neve Farkas József.*)

— Ötven krajcárért Brauswetter János műórától a szerencsés sorsjegybirtokos egy órazeneművet, a szerencsésebb egy arany óraláncot, a legszerencsésebb pedig egy arany hengerórát nyerhet! Csak 450 sorsjegynek kell elkeln, s a kibuzás azonnal végbemenend, miről a „Szegedi Híradó“ban annak idejében jelentés fog tétetni.

† Felsővárosban m. hó 25-én egy tanyai lakos a földjén keresztül hajtó polgártársát szóváltás közben úgy vágta fejbe, hogy szava rögtön elállott, ki is ötödnapra a kórházban ez íttés következtében meghalt. A tettes be van fogva.

— A „Fekete sas“ című vendéglőben — mint halljuk — e hó 1-től új vendéglős van, s azt is

⁶⁾ Figyelmesebb szemlést ajánlunk cikkirőnek K... ur tervére nézve, kiről meg vagyunk győződve, hogy változtatások és módosítások iránt sem lenne idegen, ha a célszerűség ilyesmit követelne. Szerk.

⁷⁾ E nézetét teljesen osztjuk cikkirőnek, s ha az említett terv nem felelne meg várakozásunknak, új pályázatot hirdessünk inkább, csak az ügyet ne ejtsük el bizonytalan időre, mert ez Szegedre nézve nem politikai, hanem kereskedelmi életkérdés. Szerk.

*) Ezelőtt pusztá-péteri kántor volt. cs.

halljuk, hogy elődén túl akar tenni! Csak magának használ ez életrevalósága által.

— Mindkét nembeli fiatalságunknak egy oly élvezetes mint tanulságos füzetkét ajánlunk újra figyelmébe, „A szerelem és házasságról“ Barsi Józseftől, mely mű a „Szegedi Híradó“ban kitért pályadijt nyerte el; megjelent Kecskeméten, de jelenleg már Burger Zsigmond könyvkereskedésében is kapható. Ára 50 kr.

— A f. hó 6-án tartandó rendes közgyűlésre lapunk bezártáig a következő tárgyak vannak bejelentve: 1) Helytartótanácsi intézmény a városi előleges költségvetésnek évenként teljesítendő felküdése végett. 2) A helybeli es. k. adóhivatal irata az államkölesön-kamatok- s kötvényeknek az adó-tartozás törlesztésére lett s leendő fordításáról. 3) A Sina-telek melletti üres tér haszonbérbe adása. 4) Árvatári hivatalnokok fizetésének fölemelése iránti kérvények. 5) Pénztári jelentés 37,140 frtos államkölesönkötvénynek az adó lefizetéseig történt lefoglalásáról. 6) Kisteleki lelkészlaknál eszközlendő átalakítások. 7) Vizvezető csatorna tervezete s költségvetése. 8) Madarász-csárdai épület helyreállítása. 9) Kemény Nándor biztos részére évenkénti 100 frt utazási átalán utalványozása. 10) Bokor József nyugdíja fölemelése iránti kérvény. 11) Havi Mihálynak a sétaligetben színlőr felállíthatását megengedtetni kérő folyamodása. 12) A vár északi oldala mellett lerakott fa tulajdonosainak ott maradhatás iránti esedezvénye. 13) Meghívás a honvédség-egylettől Répássy Mihály siremlékének leleplezési alkalmára. 14) A kisteleki vendéglési jog bérleengedése iránti kérelem. 15) Pestmegye közönségének teljesített kért kézbesítést megtagadó irata. 16) A törvényhozást érdeklő országbirói leirat, számos körlevelek s több névmagyarítások.

— A mai számunk „Nyiltter“én említett esetre nézve, ha nem tartjuk is túlzékenynek az atya fájalmát a fiával történt kellemetlenség miatt; de nem mulasztathatjuk el megemlíteni, miszerint a szülők csakugyan helyesen tesznek, ha gyermekeiknek semmi olyan játékeszközt nem engednek meg, melyeknél vagy tűz, vagy egyéb baj támadhat, mint péld. a lökupak elpattanásánál.

Hazai tudósítások.

— (Mit kívánnak a horvátok?) A zágrábi országgyűlés központi választmányának a Magyarországbozi viszonyt illető cikke így hangzik: Határozat. A Dalmatia, Horvátország és Slavonia három egységes királyságának a korona s a magyar királyság iránti viszonya felett: 1. §. A Dalmatia, Horvátország és Slavonia három egységes királyság jelenlegi területi kiterjedésében, melybe e megyék tartoznak, a fumei, Fiume városa kerülete s többi partmellékével, a zágrábi, varasdi, körösi, pozsegai, veroviteai és syrmiai és a jelenlegi kat. határörvidék, azaz 8 horvát és 3 slavon ezred, névszerint a likáni, az otocsáni, ogulini, slunni 1-ső és 2-ik báni, körösi és sz. györgyi, továbbá a lordi, gradiskai és pétervárad, valamint ide értendő a muraközrei jog s e királyságok virtualis területi jogai — a Zágráb fővárosban tölésző országgyűlése által kinyilatkoztatja, hogy az 1848-ik év eseményei folytán a Dalmatia, Horvátország és Slavonia hármas egységes királyság valamint a magyar királyság közt levő bármily nevű törvényhozási, kormányzó vagy törvénykezési kötelek jogilag megszünt, kivéve, hogy ő Felsege, közös királyunk az 1848-ik évig létezett közös törvények szerint, a három-egységes, valamint a magyar királyság számára meghatározott különös koronázási diplomák után mint dalmát-horvát-slavon király is, pedig a három-egységes királyság nemzetének szabad akarata után egy s ugyanazon koronával, egy s ugyanazon cselekménnyel koronázassék meg, amint magyar királynak megkoronázattik, s hogy ezen három-egységes királyság különös területi, állami és alkotmányos jogain kívül mindazon nyilvános jogokkal birjon, melyekkel a magyar királyság az 1847-ik év végeig birt, ha ezek fönnb kinyilatkoztatott függetlenségét és önállóságát közvetve vagy közvetlenül nem sértik meg. 2. §. Megfontolva azonban a magyar királysággal közös multját s előbbi közös alkotmányos életét, tekintetbe véve továbbá alkotmányos fentartását s kifejlesztését illető közös érdekeket, a Dalmatia, Horvátország és Slavonia három-egységes királysága az 1861-ki febr. 26-áról kelt 152. sz. kir. propositio tanácskozásánál, melyben felszóllittatik, hogy a Magyarországbozi szigorú viszonyát illető vágyait és nézeteit nyilvánítsa, ez országgyűlési határozat erejénél fogva kinyilatkoztatja: hogy a közös haszon- és szükségletnél fogva kész a magyar királysággal még szorosabb államjogi viszonyt kötni, ha a magyar királyság részéről a három-egységes királyságnak fönnb említett függetlensége és önállósága, valamint fönnb említett realis és virtualis területi kiterjedése jogerőjűleg elismerve lesznek. 3. §. A Dalmatia, Horvátország és Slavonia három-egységes királyság s a magyar királyság közötti az említett államjogi viszony a három-egységes királyságnak teljes ősi alkotmánya, fönnb említett függetlensége, állami egyenjogosítása és közös törvényhozása alapuljon és szorítkozzék

azon állami ügyekre, melyek a szövetségi szerződés által közelebbről meghatározatnak. 4. §. A törvényhozás, s a politikai, közoktatási, kultus- és igazságügyek legfelsőbb kormányzása, valamint a törvénykezés minden fokozatában nem lehetnek a három-egyes királyság és a magyar királyság között kötendő szoros viszony tárgyai, s ezért a két királyság kölcsönös viszonyának kérdésében nem is jöhetnek tárgyalás alá. 5. §. Amint a magyar királyság elfogadja e határozat elvét, az egyik valamint a másik részről egyenlő számú országgyűlési képviselőkkel álló küldöttségek küldetnek ki azon célból, hogy különös, kölcsönös értekezletek által meghatározandó helyen összejövén, ez államjogi viszonyról határozott szerződést dolgozzanak ki, és szentesítés végett az illető országgyűlésnek előterjeszszék. — E cikk elfogadása a „P. L.“ hitelen tudósítása nyomán, francia befolyásnál fogva történt, hogy ezáltal lehetetlenné tegye Ausztriának a magyarokkal kibékülést. Ugyan e kútfőből állítja e lap, hogy ez ügyben három tagnak működött, s minő sikerrel, az eredmény tanúsítja. A cél természetesen nem más, mint a zavarban Velenecéhez kardcsapás nélkül jutni.

— A magyar kancelláriában megürit két hivatal egyikére Pápay helytartósági tanácsos ur, a másikra pedig Fabinyi hétszemélynök ur hivatalba lépett.

— A „Györi Közlöny“ szerkesztőjén elkövetett becselenség miatt a császárhoz intézett felíratra a válasz már megérkezett, s a garázda katonák által elkövetett erőszak megvizsgálása vegyes bizottság által fog végbevitetni.

— N.-Kállóban a július 30-án tartott gyűlésen, mint a „P. L.“ írja, roppant néptömeg jelenlétében a legfelsőbb kir. leirat tárgyalatott, melynek folytán a következő végzés hozatott: 1. A megye kimondja köszönetét az országgyűlésnek, azon biztos reményben, hogy az tovább sem fog hajszálnyt se engedni az 1848 ki törvényekből. 2. Ha az országgyűlés feloszlatatnék, szétkergettetnék, vagy bármiként akadályoztatnék loyális tevékenységében: úgy az alkotmány védelmét a megye veszi át. 3. Minden autonóm választott tisztviselő, valamint minden megyei tag kitartólag helyén marad és csak a külső nyers erőnek enged. 4. A fennebbi határozatok tisztelet minden megyének megküldetnek azon felszólítással, hogy azt magukévé tegyék.

— A képviselőház tagjai — olvassuk a „P. Ujdonságok“ban — bizalmas körben úgy egyeztek meg, hogy bizottságot küldenek ki azon kérdés megvitatására, hogy mit kelljen ily körülmények között cselekedni? A bizottság úgy alakítottatott, hogy 8 tag a „felírás“, 8 pedig a „határozat“ pártból legyen. A párt elnevezés alatt azonban csak azt kell értenünk, hogy kik szavaztak június 5-én a felírat, kik a határozat mellett? Azóta az idők és körülmények megváltozván, ezen régi osztályozásnak tulajdonképi fontossága nincs. E bizottság tagjai az ugynevezett felírat pártból: Deák Ferenc, gr. Andrássy Gyula, Szalay, b. Eötvös, Kazinczy Gábor, Gorove, Lónyai Menyhért. Az ugynevezett

határozati pártból: Nyáry Pál, Tisza Kálmán, Bónis Sámuel, Váradi Gábor, Csernovics P., Komáromy Gy., Podmaniczky Fr. b. Ugyálszik, hogy a miben ezen bizottság meg fog állapotni, azon javaslatot az országgyűlés is elfogadandja. E pillanatban már erősen készül a válasz a királyi leíratra, s meg lehetünk győződve, hogy jeles törvénytudóinknak és államférfiainknak megerőtetésükbe sem kerülend, megcáfolni a leirat állításait, melyek oly gyarló tollal vannak egymásra halmozva, amint tán 300 év óta még egyszer sem történt.

— Az ítélet azon négy huszár fölött, kiknek befogatása pár hét előtt — mint lapunkban is említve volt — Győrött oly mozgalmat idézett elő, már kimondatott; a két közlegény 60 botra, a két őrvezető pedig 75 boton kívül egy évi börtönléssel súlyosított várfogságra, s azonkívül valamely fegyencsapatban nyolc évi szolgálatra ítéltetett.

— Azon szélvész, mely városunkat mult vasárnap este 8¹/₂ órakor meglátogató, Bécsen át jött hozzánk, hol, mint a német lapok írják, 2—5 óráig dühöngvén, rémitő károkat okozott. A becsukott ablakok táblái bezúzódtak, a mezőkön a buzakévek szétszóráttak, a város sétányain a fák gyökereitől kiszakítottak; egész háztetők elsodortattak. Bécsben a betört ablak-táblák 40,000-re mennek; s hogy a háztetők cserepei mennyire megrongáltattak, képzeltető; ember-halál is történt. Pesten csaknem hasonló pusztításokat vitt végbe a zivatar 5—8 óráig; kik a Margit-szigeten mulattak, a zajló Duna miatt az éjtel ott kényszerültek tölteni.

— Temesvárott — mint a „Grenzboten“ írja — m. hó 29-én a „Hattyu“ című vendéglőben az ott mulató katonák és polgárok közt a beszélgetés nemzetiségi vitává fajult, s ütlegekre is került a sor. Több katoná megsebesült, de egy polgár is veszélyesen megsebesült.

— Debrecenben a cs. k. katonai parancsnokság meghagyta a városi hatóságnak, hogy az aug. 2-ra tervezett debreceni esata-emlékünnepelet akadályozza meg. E tudósítás mellett még azt is olvassuk a „Debreceni Közlöny“ben, hogy a város adótarozásáért a képviselők még most is tartják a hozzájuk beszállásolt 2—2 katonát, az említett lap szerkesztője pedig két hét óta táplál 6 katonát.

— A „Divatcsarnok“ levelezője szerint szegedi zenészeink nevezetessége abban áll, hogy kótákból nyakgatják a legeredetiebb nótákat, már pedig amely cigány kótából dolgozik, annak eredetiségét elhanyagolja sz. Dávid.

— Fogarásban Miszti Ferenc nevű jómódú magyar asztalos három napi börtönre ítéltetett, mert egy románt oláhnak nevezett.

— A brassói községtanács a „Korunk“ szerint a Finanz-Landes-Directionnak a rajtok követelt 19,000 frtnyi adóhátralék kiegyenlítésére aként válaszolt, hogy a m. kincstárnak előlegezett 21,600 frtból bátran levonhatja a kívánt összeget.

— Dr. Pauler Tivadar m. hó 31-én 14 szavazattal 2 ellenében a m. k. egyetem rectoraul megválasztatott.

Vegyes hírek.

— A „Bohemiá“nak Pestről következő adomát írják: Ezelőtt néhány évvel Deák kiballgatáson volt b. Bachnál. A miniszter a magyarok szenvedőleges ellenállásáról szólva, azon meggyőződését fejezte ki, hogy a számra nézve gyöngébb magyar előbb-utóbb is fel fog olvadni a művelt német népben. „Lehet, — felelt Deák — s ha a magyarnak a szláv vagy német elem általi elnyelés közt kellene választani, bizonyosan az utóbbit választaná, de ez még messze van.“ „No akkor nem látom át, miért vonakodnak mindjárt ráállani, mi egyszer mégis meggesik?“ felelt a miniszter. Deák percnyi hallgatás után így szólt: „Excellentiad bizonyosan jó keresztényen, és reméli, hogy az égbe juthat. Mégis kételkedni bátorodom, hogy azért exc. örömeztőbb menne oda ma, mint holnap.“

— Olaszország jövőjéről a „The Press“ nevű angol lap következő nevezetes fölfedezéseket közöl: Ténynek állítja Sardinia szigete átengedését Franciaországnak, s hogy a bekebelezés eddig meg nem történt, csak Cavour halálának köszönhető. Ez ügyet Napoleon legujabban Fleury által ismét föléleszté. „Mi kihuzódunk Gætából“, mondá a császári megbízott Turinban, „mi elismertük az olasz királyságot; menjetek ki jelenleg ti Sardinia szigetéről, s akkor Rómát és Civita-vecchiát átengedjétek.“ — „De mit mond Európa, különösen Angolország hozzá?“ válaszolá Ricasoli. — Oroszország egy szót sem szól, még kevesebbet Ausztria, Poroszország nem meri szavát hallatni, Angolhonnak mindkét keze tele van az amerikai háborúval. Angolország a parlamentben ugatni fog külszínből, de harapni nem. Ami Victor Emmanuel második szerződését illeti Napoleonnal, ez Velenecére vonatkozik, minek visszaszerzéseért Liguriát fogná átengedni Franciaországnak. S ha erre Angolország igen nagy lármát ütne, akkor Olaszhon eladja neki Siciliát.

— Varsóban Czartoryski herecegrét tartott gyászmisén az ünnepély mint valóságos lengyel királyért ment végbe. A János-templomban a felírat fölött egy királyi korona volt, mit az orosz katonák aligha vettek észre. Midőn a gyászmise végével az érsek el akart menni, lovai kifogattak, s diadalmasan vonták lakához, ahol a nép áldását térden állva fogadá.

— A bécsi centralisták, mint a „Stürgöny“ bécsi levelezője írja, két okból nem tarták elfogadhatónak Vay leirati tervét; először mert Pesten ki tudták, hogy a magyarok az államadósság csak azon részét akarják elismerni, mely 1848-ban már megvolt; másodsor a pesti nagy hatalmasságok a földterhermentesítési kötelezvényeket csak a börzeérték szerint vélik elfogadhatóknak; ily magas árat pedig a centralisták nem fizethetnek a magyarok kibéküléseért.

TÁRCA.

Egy Garibaldi-önkéntes kalandjai.

X.

A sereg megindult Nápolyba Calabrián keresztül.

Garibaldi hevéből s türelmetlenségtől izgatva, ötven lovas kíséretében előre vágatott. Elindultával tábornokainak így szólt: Menjenek, mindig menjenek; a derék katonák követendik önöket, a többiek majd utólérik. Jelen parancsárunk e pár szóba foglalta a hadtan nagy titkát, a gyorsaságot és a cselekvény meglepőségét.

E parancs kivitele a legpontosabban megtartott.

A hadsereg nem ment, hanem rohant, mint hegyi patak. Ruháink foszlányok levének, lábelleink elmaradoztak; legtöbbször még tarisznyájá sem volt, töltényeit sapkájában hordá. Egyedül fegyvere volt mindenkinek legjobb állapotban.

Eledel-osztásról szó sem volt, nem mintha nem godoskodtak volna vezéreink, de mivel az ökörszekerek nem valának képesek velünk haladni, s így esakis arra voltunk szorulva, mit utunkban a bourbonok után itt-ott leltünk.

Több nagy városban haladtunk át, hol a szó szoros értelmében egy falat eledelt sem kaphattunk, de különben is oly vidéken jártunk, hol a lakosság maga is csak rablásból élődött.

De hogy saját történetemre térjek át, meg kell említenem, mint hagyám oda Scyllát. Egy kis kirándulás után, melyet Messinába kellett tennem, midőn visszaérkeztem Scyllába, csapatom már elment. Szerencsémre egy francia barátommal találkoztam, ki Milbitz tábornokához tartozott. Én e táborral utaztam Calabrián keresztül anélkül, hogy valami tisztí címmel abba be lettem volna osztva.

Barátom, ki lábbajban szenvedett, nagy nehezen egy szamarat bérelt ki, melyen utját folytatá.

Milbitz dandára Cosenz hadteste egy részét tevő. E derék tábornok története elmondására vissza kellene térnem Lengyelhon végvonaglására és Frankhonnak 1815-ki szerencsétlenségére, a varsói hadjáratra 1831-ben s Garibaldi hősiességére 1848-ban. Sebzetten, számúzva Milbitz tábornok Görögthonba menekült, hol mennyiségtani leckékből éldegélt azon napig, melyen Siciliában a függtelenség első kiáltása elhangzott. Egyike volt ő az elsőknak, kik Marsalában partra szállottak.

Milbitz tábornok egyike volt a hadsereg legképzettebb tisztjeinek, s dacára 63 évének, egyike a legtevékenyebbeknek. Egyetlen gyöngéje volt e tábornoknak, s ez nem vala egyéb, minthogy az éhséget nem vala képes 24 óránál tovább tűrni, mihez mi fiatalok már meglehetősen hozzá szoktunk. Egy fáradoalmas ut után kifáradtan éhségtől sobajtott tábornokunk. Mi mindent elkövettünk, hogy szerezünk neki eledelt, de egy pohár boron kívül mitsem leltünk. Szárnysegéde mellette állt halványan és fáradtságtól eltörődve. A tábornok átnyujtá neki a poharat.

— Így ki ön, ez helyre fogja hozni.

— De tábornok ur...

— Semmi de; ön még fáradtabb, mint én. Ígyék!

Ki tábornokunkat ismeré, ez áldozatban is bizonyos hősiességet láthatott. Végre megérkezettünk Melitaba; hét óra felé járhatott az idő. Rendkívüli szerencsénk a hely esperesénél szállást kaptunk; a tábornok az ut fáradoalmaitól eltörődve, egy támlásszékből lepihent, éhségtől csaknem elhalva. A konyhából a legesésőbb szag csapta meg e közben orrunkat; végre teríteni kezdetek, s csak már néhány percig kelle várunk, midőn az ablak alatt megszólal a helység zenekara; ezt követé a küldetés a polgárság részéről, s ismét egy másik a változatosabb családok részéről. Ily éhség közepett látható vala tábornokunk a zavar a tisztelgések végtelensége miatt: de én sem voltam ám oly ál-

lapotban, hogy ily multságban gyönyöröt leltem volna; egyet gondoltam, s meg volt az államesin. Kimentem, s pár perc múlva beállítottam a szobába e szavakkal: „Tábornok ur, terítve van!“

A tisztelgők serege megérté a hallott szavakat, fölkelt és eltávozott. A tábornok felém fordult, s egy pillantást vetett reám, mely körülbelül ennyit jelentett: „Köszönöm, ön élttemet menté meg!“

Melito és Monteleone közt esatára számítottunk, mert tudósításaink szerint egy nápolyi hadsereggel kell vala e vidéken találkozunk; de e tudósítás nem volt való. Utunk akadály nélkül folyt. Monteleonehoz közeledve, nagy világozságot vettünk észre: e világozság egy rendőrlaktanya égéséből származott, melyet maga a nép megostromolt és felgyújtott. A rendőrök természetesen idejekorán odábbállottak.

Monteleoneból Pizzóba érkezettünk, e név Murat királynak szerencsétlen halálát hozza emlékembe. Átelében a helynek, hol Murat agyonlövetett, I. Ferdinánd szobra állt, ugyanazé, ki őt kivégeztette. E város, mely Muratot a nápolyi kormányznak átszolgáltatta, azzal jutalmaztatott meg, hogy a nápolyi királyságban legterhebb adótól, a sóadótól mentes vala.

E város mai napig is hasonló a régihez, vagyis fészke a reactionnak, s a fiak nem fajzattak el atyjajuktól. Megérkezettünkkor a nemesség és papság egytől-egyig megszökött. Amily ragaszkodó és hazafias érzelmű volt Calabria összes népe, oly szolgálkú vala Basilicata tartomány, főleg Nápoly, hol még igen élénk emlékből van Ruffo bibornok működése.

Pizzo syndikusa egy magas kövér ember vala. Estve Milbitz tábornok hivatá D. barátomat, ki tüzértisztí rangján kívül orvos is volt, hogy egy súlyos betegségben sinlődő altiszten segítsen.

D. fölkereste a syndikust, hogy a helybeli kórház után tudakozódjék.

— Itt nincs kórház — válaszolá a syndikus.

— De az előttünk átvonult csapatok csak hagytak hátra néhány beteget, hol vannak azok?

— Én semmit sem tudok felőlök; nem értem az egész beszédet, én semmi csapatról nem hallottam beszélni.

D. látta, hogy szigorúbb módhoz kell fogni. Kiment tehát, és visszajött azonnal egy kis csapat katona-kiséréttel, kik kezeikben támadólag tarták szuronyos fegyvereiket.

A syndikust egy csapszékben találta asztalnál ülve hozzátartozóival.

— Hol vannak a betegek?

— Nem tudom.

— Igazán?

— Igazán; egy sines Pizzóban.

— Tehát megölte ön őket. E szerint agyonlövetem önt, mint a kutját. Katonák töltsetek!

A syndikus környezete egyszerre eltűnt, ki az ablakon, ki az ajtón; a kövér syndikus egész testében remegett.

— Várjanak, — mondá — nem tudom.... de menjünk keresni.... talán találunk valakit....

— Igen igen, siessen, mert nincs veszteni való időnk.

A syndikus — e módra emlékező tehetségét csudálatosan visszanyerte, s barátomat egyenesen a kórházhoz vezette. Nyomorult egy hely volt ez, hol betegek a láztól elkínözva, dögletes légben szalmán heverték.

D. madracokat kért, a betegápoló elég szemtelentül válaszolá, hogy nincs.

A hang, melyen e szavak mondtak, elegendő volt arra, hogy D. jelt adjon embereinek, a syndikusra és a betegfelügyelőre mutatván:

— Vezessétek és löjétek agyon e két gazembert.

E bűvös szó minden ellentállást legyőzött. Egypár perc alatt volt madrac, fris víz, cukor és citrom.

Megtéve minden szükséges gondoskodást, hogy betegekkel jól bánjanak, elindultunk Maidába.

Időnként tudósítást kaptunk Garibaldi felől. Ó előttünk reptél, türelmetlenkedvén, hogy a nápolyiakat nem éri be sehol, mi meg utána futottunk. Egyre ment, csaknem egyedül, elhívtén

mindentitt utain lángként a forradalom szellemét. A remegő nép üdvözlé őt, s ismétlé e megváltási szavakat: „Isten és Garibaldi!” Minden lépésben a legzordonabb, legmegközelíthetlenebb hegyekben nyomára találtunk.

Eként történt, hogy egy napon egy igen szegény kinézésű faluba érkezvén, az egész népséget ünnepélyesen találtuk; minden ajkról Garibaldi neve hangzott. Elmondák, hogy az előbbi estén ment keresztül a vidéken; egy parasztnő épen akkor betegedett le, s Garibaldit hívák keresztapának. Egész falu jelen volt e keresztelésen, a csaknem romban álló kis falu egyházában. A hős katona, mondá egy szemtanu, rátartá széles tenyerét a kisdéd fejére, a lelkész, egy tisztas aggastyán remegve a megindulástól, végzé a szertartást, s intézé a keresztatyához a szokásos kérdéseket, melyekre Garibaldi azon nyájas és zengzetes hangon felelt, melyet egyszer hallva, soha nem lehet elfeledni.

A szertartás után megölelé kis keresztfiát, búcsut vett a falutól pár szives szóval s felült lovára.

Színházi napló.

* Csütörtökön első bérletben adatott a „Mikulás” című népszínmű Benkő Kálmántól. E nem annyira műszerkezete, mint dallamai miatt élvezetes népszínmű csaknem üres színház előtt adatott; pedig ha nem akarunk hasonlatot tenni egyéb itt volt társaságok előadásával, annyit a méltányosságnál fogva is bátran elmondhatunk, hogy a mai előadás a művészi követeléseknek teljesen megfelelt. A darab forduló pontját képező Mikulás és Zsuzsi szerepei kerekdedség, bensőség- s gyors folyásuknál fogva semmi kivánni valót nem hagytak hátra. A dalok, melyeket Némethi ur és Tóth Lina énekelték e szerepekben, szinte a legkedvesebb benyomást tették a magyar népdalok barátjaira. A többi szerepek is csaknem hasonló szerencsével adattak. — Nem mulaszthatjuk el a t. közönséget e nemes szorgalmas, de a művészi igényeknek is sok tekintetben megfelelő társaság iránt melegebb pártolásra figyelmeztetni. A szombati előadás a közkedvességű népszínműnek, Némethi urnak lesz jutalomjátéka, melyre a történeti nevezetességű „Tinódi Sebestyén” van kiszemelve.

Nyiltér. *)

Minden törvénytisztelő honpolgár örül, ha alkotmányos életünkben oly jelenségekkel találkozunk, melyek a rend fentartását tanúsítják. Alulírott szegedi polgár is eként vélekedik: de a rend eszközésében is tekintettel kell lenni a józan emberi érzelemre, és csupa buzgóságból ne adjunk alkalmat a volt kormány embereinek hivatalos eljárásunk méltó megrovására. — Az épen fölemlitendő eset pedig nehezen fogja idegenek előtt a próbát kiállani: ugyanis az új-szegedi népkert mellett alulírtnak fiacskája vásárfiában vett ártatlan játékszerrel lökupakokat pattogatott el pár nap előtt, s mivel pisztoly formája volt a játékszernek, a csösz azt föllevelte, s vitte az ottani szolgabíróhoz. A fiu utána ment azon reményben, hogy játékát vissza kapandja: de nagy rémületére a vélt megdorgálás helyett említett szolgabíró ur átkísértette őt mint valamely büntettest Szegedre, hol utasítása szerint becsukatott, hihetőleg azért, mert a városi alkaptány valóságos pisztolynak hitte a nem látott játékszert. Alulírott későn estve értesülvén fia állapotáról, azonnal elment a szolgabíróhoz, ki — úgy látszik — belátta a túlszigoru eljárás helytelenségét, s utasítást adott az atyának fia kibocsájtására iránt: de a megkegyelmezés az idő késősége miatt hasztalan volt, s a fiúnak a gonosztevők helyén kellett az éjet töltenie. Mily fájdalmasan esik egy gyermekét gondosan nevelő atyának fia ily méltatlan megbecsületése, azt minden szülő érezheti, s csakis e fájdalom mondatta el alulírottal a történetet, hogy a tisztelt közönség megítélhesse, vajjon méltó volt-e ily szenyfoltot ejteni az említett játékszer miatt alulírtnak fiára?

Egy szegedi polgár.

*) E sorokért csak a sajtóhatóság előtt vállal felelőséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: Szabó Mihály.

ÜZLETI HIRNÖK.

(Sz.) Vásári tudósítás. Szeged, 1861. aug. 2-án. Az épen lefolyt helybeli vásár „kis vásár” nevének teljesen megfelelt, mert idegenek igen kevés számmal mutatkoztak, s kivéve a kézművek részletes eladását, mely meglehetősen élénk vala, a többire nézve a vásár nem sokat ért. A terményekre nézve kevés üzlet történt, a gabonára a vásárnak épen semmi befolyása nem volt.

Az új búzát igen keresik, de készlet még nincsen, mert kevés szállítás történik, a termelők a szép idő munkájok végzésére használják; sőt a bánáti piacok is üresek.

Helyben kisebb részletekben történt már alku búzára idegenek részére, mérőnkint 4 frt 30—40 kr-ával.

A gypaju nem kerestetik; a kukorica ára változatlan, mert a szárazság a termésre káros hatású.

— A marhavásárt illetőleg következő részletes adatokat hallottunk: egy pár hizott ökör 300 frton kelt; egy pár vonómarha 280 frt; riskáknak párja 140—145 frt; fiastehén 100—120 frt. Jó lónak párja 540 frt; közönséges ló párja 120—150 frt. Sovány sertések párja 42—46 frton kelt.

A búzatermésről közép számmal állítható, hogy egy kereszt 22 kévével megad bőven egy köbű búzát; súlya nézve mérője 80—86 font.

Időjárásunk ismét nagyban érzeti kánikulai természetét; a vasárnapi zivatar óta a lég újra fölmelegült; légömlés délkeleti; legkisebb hőfok 16°R, legnagyobb 28°R.

Üzleti terményárak: tisztabúza köb 8—8 frt 40 kr; rozs 5 frt 40 kr.—6 frt; árpa 3 frt 60—80 kr.; zab 3 frt 20—80 kr.; köles 7 frt — kr.—7 frt 20 kr.; tengeri 4 frt 20—40 kr.

Szegedi piaci árak: Borsó mérő 6 frt. Lencse m. 7 frt. Paszuly 3 frt 30 kr. Köles 3 frt 50 kr. Burgonya 3 frt — kr. Marhahus fontja 18 kr. Juhus 18 kr. Sertéshus 20 kr. Szalonna mázsája 30 frt — kr. Zsir iteje 50 kr. Lángliszt mázsája 12 frt 30 kr. Zsemlyelisz m. 8 frt 20 kr. Kenyérlisz iteje 8 kr.

Bécsi pénzfolyam aug. 1-én.

5% metalliques 68.15; nemzeti kölesön 80.85; bankrészevények 745.—; hitelintézeti részevények 173.—; ezüst-agio 137.25; londoni váltók 138.30; arany darabja 6.59.

Vizállás.

TISZA SZEGEDNÉL aug. 3-án 9' 2" 0"

HIRDETÉSEK.

(192—2)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik, hogy alábbirt időkből következő városi javadalmak fogynak nyílt árverésen 10% bánatpénz lefizetés mellett haszonbérlethez adni.

1-ször: Élészéki (Lacikonyhai) 14 boltnak évi haszonbérlete f. évi augusztus 6-án délutáni 3 órakor.

2-ször: Kövezetvám évi haszonbérlete f. é. augusztus 7-én délutáni 3 órakor.

3-ször: Accis javadalom a városban kereskedésre behozni szokott szesz italoktól fizetendő díjaknak beszedése f. é. augusztus 7-én délutáni 4 órakor.

4-ször: Madarásztoi csárda bormérési joggal és 104^{152/1200} hold homokfölddel f. é. augusztus 8-án délutáni 3 órakor.

5-ször: Tüzi ölfák után szedendő díj évi haszonbérlete f. é. auguszt. 8-án délutáni 4 órakor.

6-ször: Új-szegedi bormérési és helypénzszedési jog f. é. augusztus 9-én délutáni 3 órakor.

7-ször: Kisteleki vendéglő — italmérési joggal f. é. augusztus 9-én délutáni 3 órakor.

Ezekre vonatkozó föltételek az alkamarsági hivatalban bármikor megtekinthetők.

Mely árverésekre a bérleti kívánók illendően meghívattak. Szeged, 1861. július 18-án.

Osztróvszky József, polgármester.

(197—1)

Föld haszonbérbeadás.

A makói püspöki uradalom részéről közhírre tétetik: miszerint Csanád megyében kebelezett s az uradalom tulajdonához tartozó lelei pusztából 2429^{267/1100} hold szántó- és kaszáló-földek, kisebb nagyobb darabokban, f. é. augusztus hó 10-én a helyszínen az uradalmi lelei csöszháznál délelőtti 9 órakor tartandó nyilvános árverés útján egy évre haszonbérbe fog adni.

Mire a haszonbérletet akarók ezennel bánatpénzzel ellátva meghívattak, a feltételek iránti bővebb felvilágosítást Makón az uradalmi ügyészi hivatalnál nyerhetni.

Kelt Makón 1861-ik évi július 25-én.

Farkas Mihály, uradalmi ügyész.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Burger Zsigmond könyvnyomdájában.

(169—9)

Hirdetés.

Szeged város tanácsa részéről közhírül tétetik: hogy a palánki ugynevezett Ferenc téren eladásra jelelt hat üres ház-helyeknek egyenkénti örök eladása iránt f. évi augusztus hó 12-én délutáni 3 órakor a tanácssteremben nyilvános árverés fog tartatni.

A megálapított szerződési föltételek az alkamarsági hivatalban eleve és bármikor megtekinthetők.

Miről venni szándékozik bánatpénzzel leendő megjelenés iránt értesíttetnek. —

Szeged, 1861. évi július hó 5-én.

Osztróvszky József, polgármester.

(190—3)

Ház eladás.

Alóljegyztet alsóvárosban, a Várad-utcában lévő 634-ik szám alatti 264 négyszög öl nagyságú háztelket azon levő 3 jókarban álló laképülettel együtt örökön eladni szándékozik. Az első épület 1 terem, 1 lakszoba s 1 konyha; a második 1 bolt, 1 lakszoba és konyha; a harmadik pedig 2 szoba, konyha és éléskamrából áll, ezenkívül van alattuk két pince, az udvaron elegendő faszin s egy kút. — Továbbá eladandó ugyanott egy szobabutorzat, korsmai butorok s egyéb hozzá szükséges eszközök. Venni szándékozik értekezhetnek ugyanott alóljegyztet háztulajdonossal vagy sógorával Kunnerth Alajos ural. Szeged, július 26-án 1861.

Sismis János.

Növény-pergamentpapiros

(188—3)

használatra is kapható Burger Zsigmond könyvkereskedésében.

a gyümölcsös üvegek olcsó és sikeres módon bekötözésére, valamint egyéb

(193—2)

Ház eladás.

Alóljegyztet az alsó tiszaszélen fekvő háztelket, mely 1555 négyszög öl területet foglal el, az azon találtató jó anyagból épített és jókarban lévő épületekkel, melyek egykor vasuti indóháznak használtattak, örök áron szabadkézből eladni szándékozik. A telek két testben van és két lakházból áll; az egyik lakház emeletes és foglal magában, földszint: egy termet, 3 szobát, 1 konyhát, 1 éléstárt, 2 szint és 1 hambárt; az emeletben 5 szoba és 1 konyha. — A másik 4 szoba, 1 konyha és pincéből áll.

Értekezhetni iránta ugyanott.

Fajka János.

Hirdetmény.

Szerb-Keresztur község részéről ezennel bírül adatik, hogy f. évi augusztus hó 15-én reggeli 9 órakor a helység irodájában nyilvános árlejtés, illetőleg olesóbbani vállalkozásat helységünk g. n. e. egyesült templomának tornya felépítését, templomnak újonani zsinidlyre befedését, ugyanannak kivülül ugy mint belőlől helyreigazítását és kimeszelését, nemkülönben templom udvara téglaloszlopzathból farostélylyal ellátott kerítése külső és belső kijavítását és bemeselezését, mely öszköltés 4975 frt 11 kr. előirányoztatott, tartatni fog; mire is az illető vállalkozók megkértenek, fentemlitett napon a szükségeltető 10% bánatpénzzel ellátva megjelenni, vagy írásbeli nyilatkozatukat az napig és óráig beküldeni.

A költészkivetés és tervek helységünk jegyzői irodájában mindenki által szemlélhető.

Szerb-Keresztur község 1861-ik évi július hó 28-án tartott választmányi üléséből. (194—2)

Árlejtési hirdetés templomépítésre.

Torontálmegyében; Magyar-Ittebe ref. egyházközsége részéről árlejtés hirdettetik templomépítésre.

A vállalkozni akarók augusztus 20-án délelőtti 9 órakor a község-házánál tartandó árlejtésre meghívattak, 10 száztóli cautióval, mely értékes papirokból is állhat.

Kikiáltási-ár: 32142 frt 18 kr. o. é., téglát a község adván.

A templomterv időközben is megtekinthető a lelkésznel.

Magyar-Ittebe, július 23-án 1861.

(195—2)

Az egyházi előjárás.

(114—4)

A galandférgyet (pándlika-gillsztát)

veszély és fájdalom nélkül 2 óra alatt olízi Dr. Bloch Bécsben. Jägerzeil. Nro 528. Gyógyszer utasítással küldetik. Egyebet német levelezés által.

Burger Zsigmond

könyvkereskedésében megjelent:

A nemzeti mivelődés alapja.

Irta Karcsanyéki G. — Ára füzve 1 frt 40 kr.

A magyarhoni törvényhozás történeti vázolata.

Írták Kovách Pál és Kovách Sándor. — Nagy 8-cadrét, borítékba (196—2) füzve, ára 1 frt 60 kr. osztr. ért.

Történelmi és vallástudományi értekezések.

Közli Löw Lipót, szegedi főrabbi. — Ára füzve 80 ujkr.

Az iparosok, vagy László mester.

Jutalmazott pályamunka. Irta Barsi József. — Ára 40 ujkr.